

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

Ödemeler Dengesi Raporu

2010-I

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İdare Merkezi

İstiklâl Cad. 10 Ulus, 06100 Ankara, Türkiye

Hazırlayanlar

Uğur ÇIPLAK, Ugur.Ciplak@tcmb.gov.tr

Olca Yücel ÇULHA, Olca.Yucel@tcmb.gov.tr

Ferya ÖĞÜNÇ Ferya.Kadioglu@tcmb.gov.tr

İÇİNDEKİLER

ÖZET	02
1. CARI İŞLEMLER HESABI	05
1.1. Mal İhracatı	05
1.2. Mal İthalatı	07
1.3. Dış Ticaret Hadleri	08
1.4. Hizmetler Hesabı	08
1.5. Gelir Hesabı	08
1.6. Cari Transferler	09
2. SERMAYE VE FİNANS HESAPLARI	10
2.1. Doğrudan Yatırımlar	10
2.2. Portföy Yatırımları	10
2.3. Kredi ve Mevduatlar	11
3. ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU	13
4. EK TABLOLAR	14

ÖZET

İktisadi faaliyetteki toparlanma sürecinin devam etmesiyle, cari işlemler açığındaki gerileme eğilimi 2009 yılının Kasım ayında son bulmuş ve Ekim ayında 12,6 milyar ABD dolarına gerileyen yıllıklandırılmış cari açık, 2010 yılı Mart ayında 21,9 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

Yılın ilk çeyreğinde 26,2 milyar ABD doları ihracat, 38,3 milyar ABD doları tutarında ithalat yapılmıştır. Böylece ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7, ithalat yüzde 32,7 artış göstermiştir. 2009 yılı ilk çeyreğindeki yüksek altın ihracatından kaynaklanan baz etkisi dışlandığında ise ihracat artışının yüzde 22 oranında olduğu görülmektedir.

Bu dönemde ihracat fiyatı yüzde 9,4 artarken, miktar endeksi yüzde 2,3 gerilemiştir. İthalat fiyatları yüzde 7,8, miktarı ise yüzde 22,6 artmıştır.

2010 yılı ilk çeyreğinde, turizm gelirleri düşerken turizm giderleri artmış, böylece net turizm gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre gerilemiştir. Diğer başlıca hizmet kalemlerindeki gerilemenin de etkisiyle Hizmetler hesabının cari işlemler açığını daraltıcı etkisi bu dönemde azalmıştır. Diğer taraftan, küresel sermaye hareketlerinin yavaşlaması ve faiz oranlarının gerilemesiyle birlikte, gerek dış borçlara ödenen faizler gerekse yurt içine doğrudan yatırımlar kaynaklı kâr transferleri ile portföy yatırımı gelir ve giderlerinde 2009 yılı genelinde belirgin düşüş görülmüş ve gelir hesabı açığı daralmıştır.

2010 yılı ilk çeyreğinde, rezerv değişimleri (TCMB ve bankalar) ile IMF kredileri hariç tutulduğunda, 5,9 milyar ABD doları sermaye girişi gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bankaların ve özel sektörün net kredi geri ödeyicisi olduğu, doğrudan yatırım girişlerinin düşük düzeyde devam ettiği gözlenmiştir. Öte yandan, portföy kaynaklı girişler ile yabancıların yurt içi bankalardaki mevduat artışları sermaye girişinin temel kaynağı olmuştur. Böylece, kriz öncesi dönemde finansman içinde ağırlığı artan uzun vadeli sermaye girişlerinin krizle birlikte durduğu ve 2010 yılı ilk çeyreğinde kısa vadeli girişlerin temel finansman kaynağı olduğu gözlenmiştir. Bu dönemde, net hata ve noksan kaleminde de 2,1 milyar ABD doları pozitif bakiye görülmüştür.

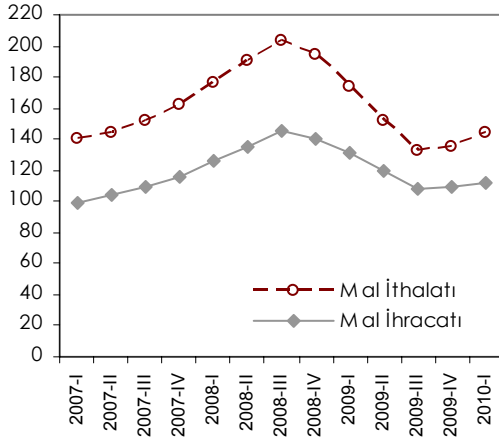
Bu gelişmeler neticesinde, 2010 yılı Mart ayı itibarıyla Türkiye'de yerleşiklerin yurt dışı varlık stoku 162,8 milyar ABD doları, yurt dışına yükümlülük stoku 464 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2009 yılı sonu ile karşılaştırıldığında, varlık stoku 4,9 milyar ABD doları azalmış, yükümlülük stoku ise özellikle Türkiye'deki varlık fiyatlarının toparlanması sonucunda 16,5 milyar ABD doları artmıştır.

Ödemeler Dengesi
(milyar ABD doları)

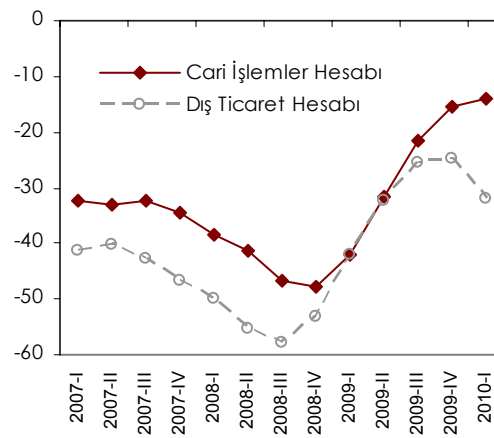
	Ocak-Mart			Mart (12-aylık)		
	2009	2010	% Değişim	2009	2010	% Değişim
Cari İşlemler Hesabı	-2,0	-9,9	..	-31,6	-21,9	..
Dış Ticaret Hesabı	-1,3	-8,5	..	-42,2	-32,1	..
Mal İhracatı	26,1	28,1	7,5	131,7	111,6	-15,3
İhracat (fob)	24,5	26,2	7,0	123,4	103,8	-15,8
Bavul Ticareti	1,1	1,4	28,6	5,9	5,1	-13,1
Mal İthalatı	-27,4	-36,5	33,4	-173,9	-143,7	-17,4
İthalat (cif)	-28,9	-38,3	32,7	-181,7	-150,4	-17,2
Uyarılama: Navlun ve Sigorta	1,9	2,3	..	10,3	8,5	..
Hizmetler Hesabı	0,9	0,5	..	16,8	15,9	..
Turizm (net)	1,6	1,4	-9,4	18,0	17,0	-6,0
Gelir	2,5	2,4	-2,2	21,6	21,2	-2,1
Gider	-0,9	-1,0	10,4	-3,6	-4,2	17,8
Diğer Hizmet Gelirleri (net)	-0,7	-0,9	..	-1,3	-1,0	..
Gelir Hesabı	-2,1	-2,3	..	-8,3	-7,8	..
Ücret Ödemeleri (net)	0,0	0,0	..	-0,1	-0,1	..
Doğrudan Yatırım Gelirleri (net)	-0,5	-0,6	..	-2,5	-2,4	..
Portföy Yatırımı Gelirleri (net)	-0,3	-0,3	..	0,6	0,2	..
Diğer Yatırım Gelirleri (net)	-1,3	-1,3	..	-6,3	-5,6	..
Faiz Geliri	0,6	0,2	-65,0	2,1	1,3	-38,4
Faiz Gideri	-1,9	-1,5	-20,8	-8,4	-6,9	-18,4
Cari Transferler	0,5	0,3	-33,1	2,1	2,1	3,3
İşçi Gelirleri	0,2	0,2	-10,8	1,3	0,9	-28,9
Sermaye ve Finans Hesapları	-9,1	10,1	..	18,0	17,3	..
Finans Hesabı (Rezerv Varlıklar hariç)	-10,3	11,0	..	15,6	19,6	..
Doğrudan Yatırımlar (net)	2,1	1,1	..	14,0	5,3	..
Yurt Dışında	-0,4	-0,4	25,8	-1,9	-1,6	-13,9
Yurt İçinde	2,5	1,5	-38,3	16,0	6,9	-56,5
Portföy Yatırımları (net)	-3,1	2,6	..	-6,9	6,0	..
Varlıklar	-1,1	-0,9	..	-1,8	-2,6	..
Yükümlülükler	-2,1	3,6	..	-5,0	8,6	..
Yurt Dışı Yerleşikler Hisse Senedi Alımı	-0,4	0,6	..	1,0	3,8	..
Borç Senetleri	-1,6	3,0	..	-6,0	4,8	..
Yurt Dışı Yerleşikler DİBS Alımı	-2,6	1,4	..	-8,5	2,3	..
Hazine Tahvil İhracı	1,0	1,6	..	2,5	2,5	..
Borçlanma	1,0	3,0	..	3,0	5,8	..
Geri Ödeme	0,0	-1,4	..	-0,5	-3,3	..
Diğer Yatırımlar (net)	-9,3	7,3	..	8,4	8,4	..
Varlıklar	-4,7	4,7	..	-11,5	10,1	..
Ticari Krediler	0,3	0,2	..	2,9	-1,5	..
Krediler	-0,3	-0,1	..	-0,2	-0,3	..
Bankaların Döviz Varlıkları (- artış)	0,5	2,8	..	-9,1	8,4	..
Yükümlülükler	-4,6	2,5	..	19,9	-1,8	..
Ticari Krediler	-0,8	-0,2	..	-0,7	-0,5	..
Krediler	-4,5	-2,7	..	17,4	-10,9	..
Merkez Bankası	0,0	0,0	..	0,0	0,0	..
Genel Hükümet	-0,3	0,4	..	3,4	1,7	..
Uluslararası Para Fonu	-0,7	0,0	..	1,5	0,0	..
Uzun Vade	0,3	0,4	..	1,9	1,7	..
Bankalar	-2,4	-0,4	..	-0,8	-2,1	..
Uzun Vade	-0,8	-0,6	..	-2,0	-1,1	..
Kısa Vade	-1,6	0,2	..	1,2	-1,0	..
Diğer Sektörler	-1,8	-2,7	..	14,8	-10,5	..
Uzun Vade	-1,8	-2,9	..	13,9	-10,4	..
Kısa Vade	0,1	0,2	..	0,9	-0,1	..
Mevduat	0,6	5,2	..	3,0	9,2	..
KMDTH + Süper Döviz Hesabı	-0,2	0,0	..	-1,6	-0,8	..
Bankalar	0,7	5,3	..	4,7	10,0	..
Resmi Rezervlerdeki Değişim (- artış)	1,3	-0,9	..	2,4	-2,3	..
Net Hata ve Noksan	5,4	1,9	..	9,7	1,1	..

Kaynak: TCMB.

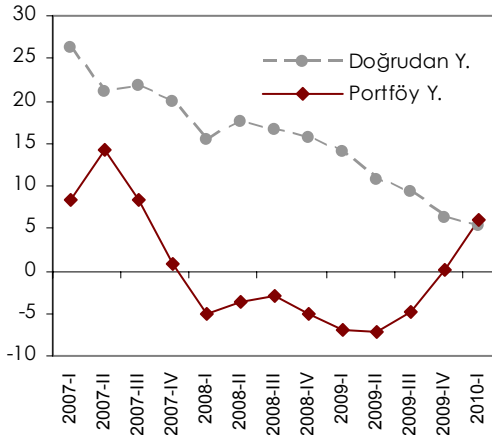
Mal İhracatı ve İthalatı
(12-aylık top., milyar ABD doları)

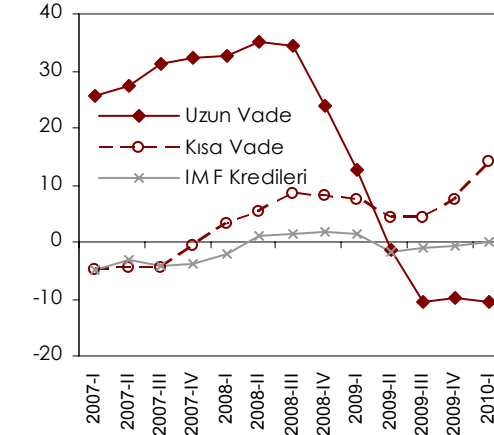
Dış Ticaret ve Cari İşlemler
(12-aylık top., milyar ABD doları)

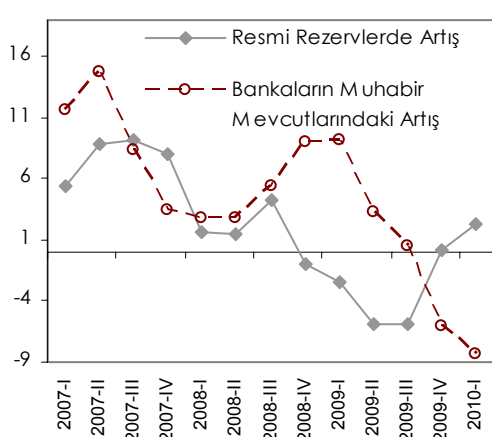
Doğrudan ve Portföy Yatırımları
(12-aylık top., milyar ABD doları)

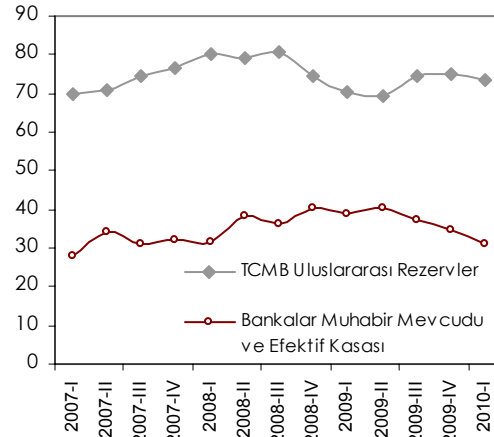
Diğer Sermaye Akımları
(12-aylık top., milyar ABD doları)

Rezerv Değişimi
(12-aylık top., milyar ABD doları)

Uluslararası Rezervler
(milyar ABD doları)

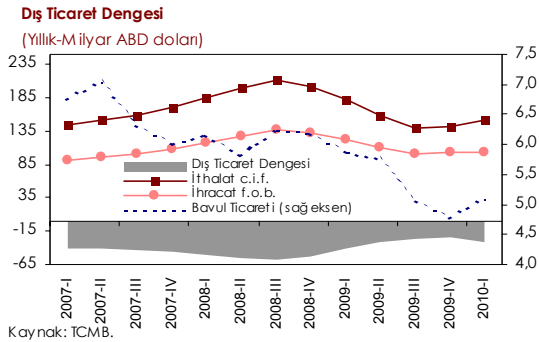
Kaynak: TCMB, TÜİK.

I. Cari İşlemler Hesabı

1. İktisadi faaliyetteki toparlanma sürecinin devam etmesiyle, cari işlemler açığındaki gerileme eğilimi 2009 yılının Kasım ayında son bulmuş ve Ekim ayında 12,6 milyar ABD dolarına gerileyen yıllıklarındırılmış cari açık, 2010 yılı Mart ayında 21,9 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

2. Ödemeler dengesi verilerine göre, dış ticaret dengesi 2010 yılı Ocak-Mart döneminde 8,4 milyar ABD doları açık vermiştir. Böylece, yıllık dış ticaret açığı bir önceki çeyreğe göre genişleyerek 32 milyar ABD doları olmuştur. Bu dönemde, yıllık ihracat (fob) gelirleri 104 milyar ABD dolarına, ithalat (cif) giderleri 150 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Bavul ticareti yoluyla yapılan ihracat ise yüzde 13 düşüş göstermiştir.

3. Küresel krizin etkilerinin zayıflaması ve iktisadi faaliyette gözlenen toparlanmayla birlikte, 2009 yılında iyileşen ihracatın ithalatı karşılama oranı ile turizm gelirlerinin dış ticaret açığını karşılama oranı, 2010 yılı ilk çeyreği itibarıyla yeniden gerilemiştir. Diğer taraftan, sermaye girişlerinde görülen yavaşlama ile cari açığın genişlemesi sonucu Merkez Bankası rezervleri temel alınarak oluşturulan göstergeler bu dönemde düşüş göstermiştir.

Cari İşlemler Açığına ve Finansman Yapısına İlişkin Göstergeler (Yıllık, yüzde)

	2007	2008	2009	2010*
İhracatın ithalatı karşılama oranı	71,1	72,6	81,5	77,7
Toplam mal ihracatı / Kısa vadeli dış borç stoku	267,4	279,1	221,2	204,9
Toplam mal ihracatı / Dış borç servisi	237,0	263,8	189,7	191,0
Turizm gelirleri**/ Dış ticaret açığı	29,9	31,7	63,7	49,2
MB rezervleri / Kısa vadeli dış borç stoku	177,2	147,2	151,0	135,1
MB rezervleri / Toplam dış borç stoku	30,7	26,7	27,6	27,0
MB rezervleri / Cari açık	199,5	177,0	536,2	336,5
MB rezervleri / Toplam mal ithalatı	47,1	38,3	55,6	51,2

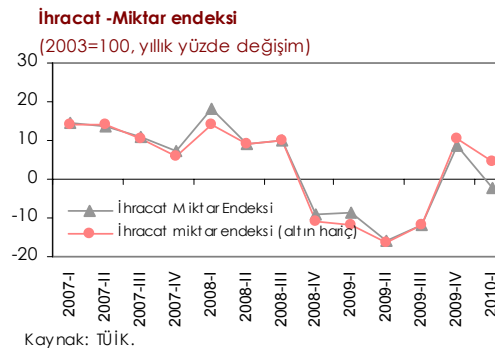
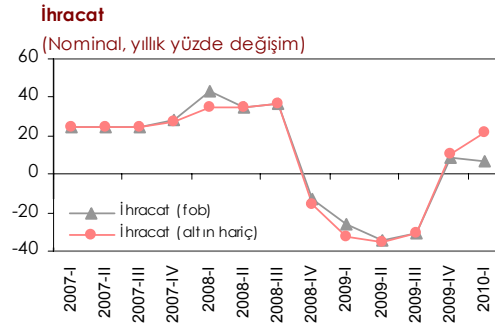
Kaynak: TCMB, TÜİK.

* Mart itibarıyla 12-aylık.

** Yabancı ziyaretçilerden kaynaklanan turizm gelirleri.

I.1. Mal İhracatı

4. TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, yılın ilk çeyreğinde 26,2 milyar ABD doları ihracat gerçekleştirilmiştir. Böylece ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7 artış göstermiştir. Bu dönemde ihracat fiyatı yüzde 9,4 artarken, miktar endeksi yüzde 2,4 gerilemiştir. 2009 yılı ilk çeyreğindeki yüksek altın ihracatından kaynaklanan baz etkisi dışlandığında ihracat artışının yüzde 22 oranında olduğu görülmektedir.

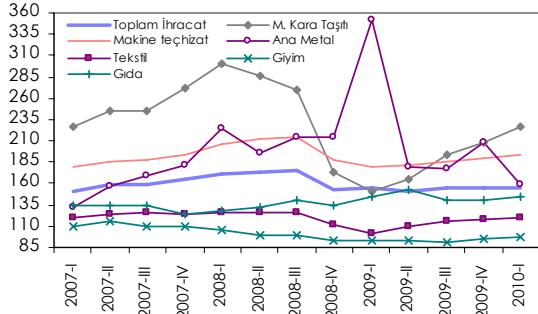

5. İhracat artışına en fazla katkısı, motorlu kara taşıtları, petrol ürünleri, tekstil ve kimyasal ürünler ihracatı yapmıştır. Ana metal sanayi içinde sınıflandırılan altın ihracatının 2009 yılı ilk çeyreğindeki bazın etkisiyle yüksek oranda gerilemesi, toplam ihracat artışını sınırlandıran önemli bir faktör olmuştur.

6. Mevsimsellikten arındırılmış veriler yılın ilk çeyreğinde ihracatın yatay bir seyir izlediğini göstermektedir. Alt kalemler bazında bakıldığında ise bir önceki yıla göre en belirgin artışın motorlu kara taşıtları, tekstil ve makine-teçhizat ihracatında olduğu görülmektedir.

İhracat ve Seçilmiş Alt Sektörler

(Mevs. arındırılmış miktar endeksleri, 2003=100)

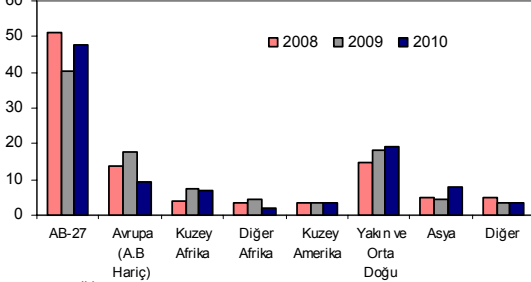

Kaynak: TCMB.

7. Yılın ilk çeyreğinde en fazla ihracat geçmiş dönemlerde olduğu gibi Almanya'ya yapılmıştır. Bir önceki yıla göre ihracat içindeki payı en fazla artan ülkeler ise İtalya, Fransa ve İngiltere olmuştur. 2009 yılının ilk çeyreğindeki yüksek altın ihracatının neden olduğu baz etkisine bağlı olarak İsviçre, bu yılın ilk çeyreğinde ihracat payı en fazla düşen ülke olmuştur.

İhracatta Seçilmiş Bölge Payları

(Ocak-Mart Dönemi, Toplam İhracattaki pay, %)

Kaynak: TÜİK.

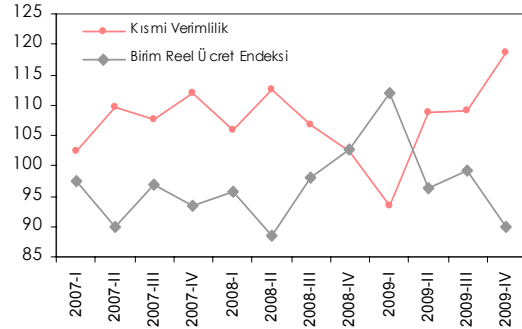
8. Bölgesel olarak bakıldığında, küresel ekonomide gözlenen toparlanmaya bağlı olarak, 2009 yılı ilk çeyreğinde en düşük değerini alan AB ülkelerine yapılan ihracatın payı yılın sonunda yüzde 48'e kadar yükselmiştir. Bu düzey 2010 yılı ilk çeyreğinde de korunmuştur. AB ülkelerine yapılan ihracattaki sınırlı toparlanmaya karşılık, AB dışı Avrupa ülkelerine yapılan ihracattaki düşüş büyük ölçüde İsviçre'ye yapılan altın ihracatı nedeniyle oluşan baz etkisinden kaynaklanmıştır. İsviçre hariç bakıldığında, AB dışı Avrupa ülkelerine yapılan ihracatın

payı önceki yıla göre 0,5 puan yükselmiştir. Diğer taraftan, yılın ilk çeyreğinde Asya ülkelerine yapılan ihracatın payındaki belirgin artış da dikkat çekmektedir. Bu dönemde Çin'e yapılan ihracat yüzde 131,9 artmıştır.

9. İhracat performansını belirleyen faktörler incelendiğinde, verimlilik düzeyinin son aylarda önemli oranda ivme kazandığı görülmektedir. Diğer taraftan, kriz sürecinde uygulamaya koyulan mali ve parasal teşviklerin etkisiyle küresel ekonomide 2009 yılı son çeyreğinde başlayan toparlanma eğiliminin 2010 yılının ilk çeyreğinde devam ettiği gözlenmektedir. Ancak, Yunanistan'daki borç krizinin özellikle Euro bölgesini olumsuz etkileyebileceği ve Çin'in parasal sıkılaştırmaya gideceğine dair beklentiler küresel ekonomiye ilişkin belirsizlikleri artırmış ve ihracat talebi üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturmuştur. Nitekim, TCMB bünyesinde oluşturulan dış talep göstergesi de Türkiye'nin dış talebinin, özellikle 2010 yılında, küresel büyümenin altında bir performans göstereceğine işaret etmektedir.¹

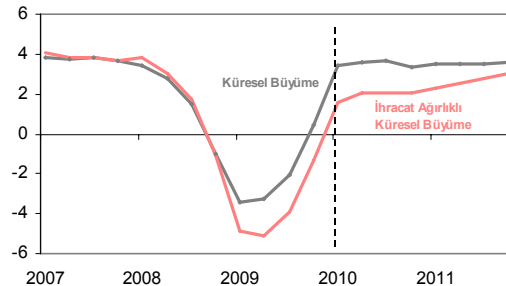
Birim Reel Ücret ve Verimlilik Endeksi

(2005=100)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

Türkiye için Dış Talep Göstergesi (yıllık %)

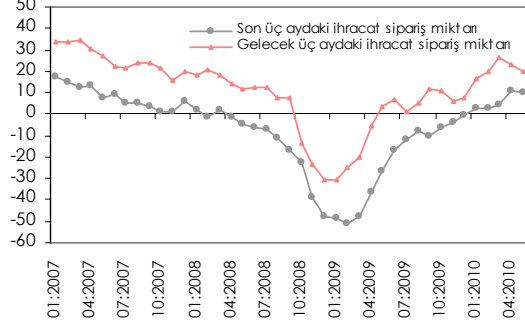
Kaynak: Bloomberg, Consensus Forecasts, IMF.

¹ Bakanız Enflasyon Raporu 2010-II, Kutu 2.1: Türkiye için Dış Talep Göstergesi.

10. Ayrıca, TCMB İktisadi Yönelim Anketi'nde yer alan gelecek üç aydaki sipariş miktarı beklentisinde 2009 yılı Aralık ayından itibaren gözlenen iyileşme Mart ayından itibaren yavaşlamıştır. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde ihracatın kademeli bir toparlanma göstereceği ve eski düzeylerine dönmelerinin zaman alacağı beklenmektedir.

İhracat Beklentileri

(Mevs. arındırılmış (artış-azalış))

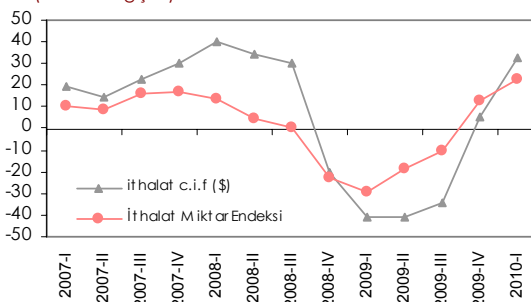
Kaynak: TCMB.

1.2 Mal İthalatı

11. Yılın ilk çeyreğinde 38,3 milyar ABD doları tutarında ithalat yapılmıştır. Böylece ithalat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 32,7 oranında artış göstermiştir. Bu dönemde ithalat fiyatları (birim değer endeksi) 7,8, ithalat miktarı ise yüzde 22,6 artmıştır.

İthalat - Nominal ve Reel

(Yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK.

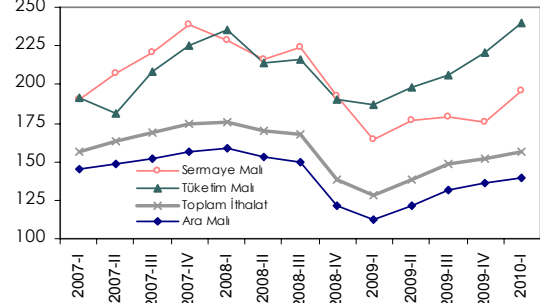
12. İthalat artışının yaklaşık 25 puanı ara malı ithalatındaki artıştan kaynaklanmıştır. Kimyasal ürünler, kömür ve petrol ürünleri, ana metal ve motorlu kara taşıtları bu dönemde ithalat artışına en fazla katkıyı sağlayan alt kalemler olmuştur.

13. İthalat verileri mevsimsel etkilerden arındırıldığında, 2009 yılının ikinci çeyreğinden itibaren başlayan artış eğiliminin yılın ilk çeyreğinde de devam

ettiği görülmektedir. Özellikle, yatırım ve tüketim talebindeki toparlanmaya bağlı olarak sermaye ve tüketim malları ithalatı 2010 yılında belirgin olarak yükselmiştir.

İthalat ve Seçilmiş Alt Sektörler

(Mevs. arındırılmış miktar endeksleri, 2003=100)

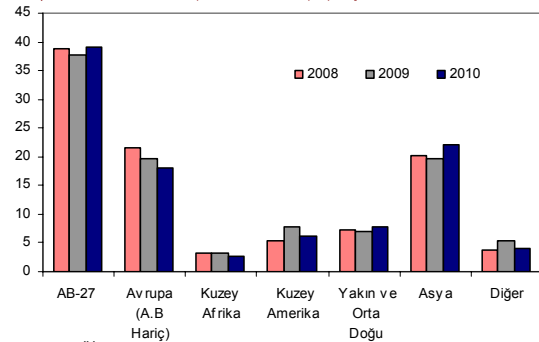
Kaynak: TCMB.

14. Yılın ilk çeyreğinde en fazla ithalat Rusya'dan yapılmıştır. Ancak, enerji fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak bir önceki yıla göre toplam ithalat içindeki payı düşüş eğilimindedir. İthalat payı geçen yıla göre en fazla artan ülkeler ise İran, Çin ve İtalya olmuştur. Rusya, ABD ve Almanya ise ithalat payı en fazla düşen ülkelerdir.

15. AB ülkelerinden yapılan ithalat yüzde 37,7 artarak, toplam ithalat içindeki payı tekrar yüzde 40 seviyelerine yükselmiştir. AB dışındaki Avrupa ülkelerinden ithalatın payındaki düşme eğilimi devam ederken, Asya ülkelerinden yapılan ithalatın payı artış göstermiştir.

İthalatta Seçilmiş Bölge Payları

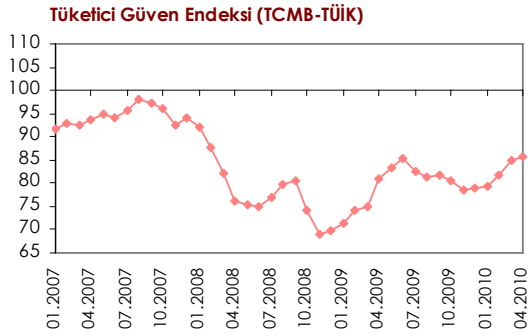
(Ocak-Mart Dönemi-Toplam ithalattaki pay, %)

Kaynak: TÜİK.

16. 2010 yılı Ocak-Mart döneminde ithalat gelişmeleri üzerinde temel olarak enerji fiyatları ve iç talepte görülen canlanma etkili olmuştur. Petrol fiyatları 2009 yılının ikinci çeyreğinden itibaren yükselmeye başlamış ve 2010 yılının ilk çeyreğinde ortalama 75-76 ABD doları seviyelerine ulaşmıştır. Petrol fiyatlarındaki yükselme eğilimi, Euro bölgesindeki borç çevrilebilirliğine dair sorunlar ve ABD petrol

stoklarındaki artışların etkisiyle Mayıs ayında bir miktar sınırlanmıştır. Ancak hala geçen yılın aynı dönemindeki değerlerin üzerinde seyretmektedir. TCMB/TÜİK tarafından yayımlanan tüketici güven endeksinde 2008 yılı sonunda başlayan kademeli artış süreci 2010 yılının ilk yarısında da devam etmektedir. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemlerde ithalatın, bir önceki yılın aynı döneminde düşük seviyenin de etkisiyle yıllık bazda yüksek oranlarda artması beklenmektedir.

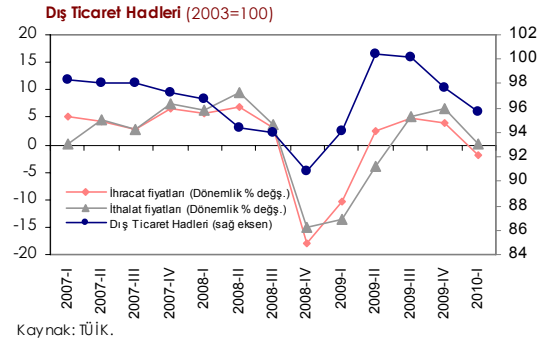
Kaynak: TCMB, TÜİK.

1.3 Dış Ticaret Hadleri

17. Yılın ilk çeyreğinde, küresel emtia ve ham petrol fiyatlarındaki yükselişe bağlı olarak ithalat fiyatları bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7,8 yükselmiştir. Artışın temel kaynağı, başta sanayi için hammadde ile işlem görmüş yakıt ve yağlar ithalat fiyatları olmak üzere, ara malları ithalat fiyatlarının yükselmesi olmuştur. Öte yandan Euro/ABD dolar paritesindeki 2009 sonundan itibaren görülen düşüş ithalat fiyatlarındaki yükselişi sınırlandıran bir faktör olmuştur.

18. Bu dönemde, ihracat fiyatları ise yüzde 9,4 oranında artmıştır. Rafine petrol ürünleri, ana metal ve haberleşme cihazları ihracat fiyatları en fazla artan sektörler olmuştur. Böylece, küresel iktisadi faaliyetteki toparlanmanın etkisiyle ihracat fiyatlarında 2009 yılı ikinci çeyreğinden itibaren başlayan yükselme eğilimi 2010 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiş ve nominal ihracat artışının temel kaynağını oluşturmuştur.

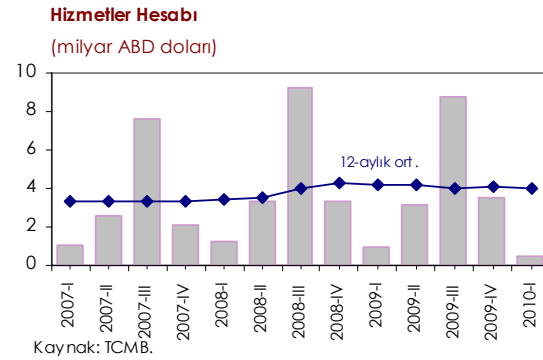
19. İthalat fiyatlarının bir önceki döneme göre ihracat fiyatlarından daha hızlı artmasına bağlı olarak dış ticaret hadlerinde 2009 yılı sonunda başlayan bozulma 2010 yılı ilk çeyreğinde de devam etmiştir.

Kaynak: TÜİK.

1.4 Hizmetler Hesabı

20. 2010 yılı ilk çeyreğinde, turizm gelirleri düşerken turizm giderleri artmış, böylece net turizm gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre gerilemiştir. Ayrıca, söz konusu dönemde mal ticareti sırasında sağlanan/ödenen komisyonları içeren diğer ticari hizmetler ile finansal hizmetler, inşaat ve taşımacılık gelirlerindeki düşüş hizmetler hesabı fazlasının azalmasına yol açmıştır.

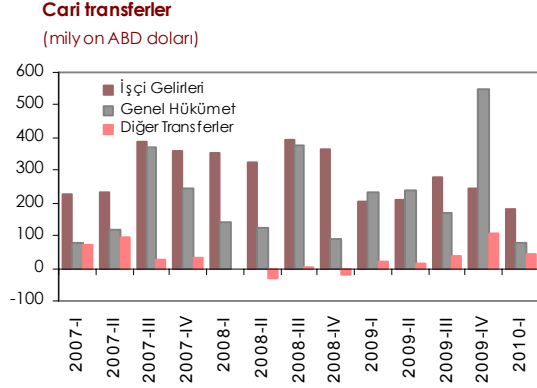
Kaynak: TCMB.

1.5 Gelir Hesabı

21. Küresel sermaye hareketlerinin yavaşlaması ve faiz oranlarının gerilemesiyle birlikte, gerek dış borçlara ödenen faizler gerekse yurt içine doğrudan yatırımlar kaynaklı kâr transferleri ile portföy yatırımı gelir ve giderlerinde 2009 yılı genelinde belirgin düşüş görülmüş ve gelir hesabı açığı daralmıştır. Ancak, 2010 yılı ilk çeyreğinde, krizin derinleştiği 2009 yılı ilk çeyreğine kıyasla gelir hesabı açığının yeniden genişlediği gözlenmiştir. Bu dönemde portföy yatırımı giderleri ile doğrudan yatırım kâr transferlerinin artması gelir açığının genişlemesine yol açmıştır.

1.6 Cari Transferler

22. İşçi gelirlerinde 2009 yılının başından itibaren gözlenen gerileme eğilimi 2010 yılı Ocak-Mart döneminde de devam etmiştir. Bunun yanı sıra, bu dönemde yurt dışından yapılan resmi transferlerin de geçen yılın aynı dönemine göre gerilemesi sonucu, cari transferlerde düşüş görülmüştür.

Kaynak: TCMB.

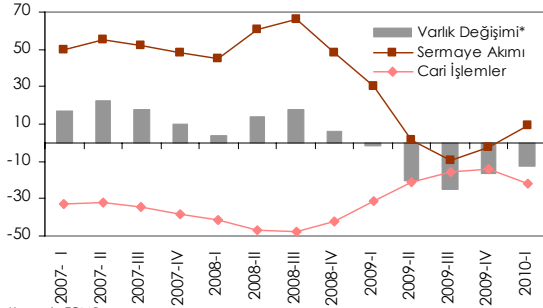

II. Sermaye Hareketleri

23. 2010 yılı ilk çeyreğinde, rezerv değişimleri (TCMB ve bankalar) ile IMF kredileri hariç tutulduğunda, 5,9 milyar ABD doları sermaye girişi gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bankaların ve özel sektörün net kredi geri ödeyicisi olduğu, doğrudan yatırım girişlerinin düşük düzeyde devam ettiği gözlenmiştir. Öte yandan, portföy kaynaklı girişler ile yabancıların yurt içi bankalardaki mevduat artışları sermaye girişinin temel kaynağı olmuştur. Böylece, kriz öncesi dönemde finansman içinde ağırlığı artan uzun vadeli sermaye girişlerinin krizle birlikte durduğu ve 2010 yılı ilk çeyreğinde kısa vadeli girişlerin temel finansman kaynağı olduğu gözlenmiştir. Bu dönemde, net hata ve noksan kaleminde de 2,1 milyar ABD doları pozitif bakiye görülmüştür.

Cari İşlemler Hesabı ve Finansmanı

(12-aylık top., milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

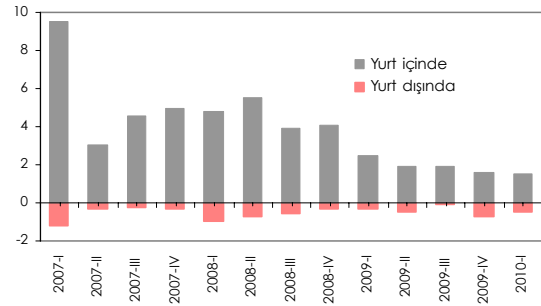
* Varlık değişimi, ödemeler dengesi tablosundan resmi rezervler, bankalar ve diğer sektörün döviz varlıkları ile net hata ve noksan kalemleri toplamının ters işaretlisi olarak gösterilmiştir.

24. Net sermaye girişinin 2009 yılının ikinci çeyreğinden itibaren yeniden başlamasına rağmen halen cari işlemler açığının altında kalması nedeniyle, varlıklarda 2008 yılı Ekim ayında başlayan azalma eğilimi bu dönemde devam etmiştir. Döviz varlıklarındaki azalma, cari işlemler açığının hızlanan sermaye girişlerini aştığı 2010 yılı ilk çeyreğinde yavaşlayarak da olsa sürmüştür.

2.1 Doğrudan Yatırımlar

25. Yurt içine doğrudan yatırımlar düşük seviyesini korumaktadır. 2010 yılı Ocak-Mart döneminde yurt içinde 1,5 milyar ABD doları doğrudan sermaye girişi gerçekleşmiş, söz konusu tutarın 0,6 milyar ABD dolarını gayrimenkul yatırımları oluşturmuştur. Aynı dönemde yurt içi yerleşiklerin yurt dışında 0,4 milyar ABD doları doğrudan yatırım yapması sonucu net doğrudan yatırımlar 1 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Böylece, 2009 yılı sonunda 6,1 milyar ABD doları olan doğrudan yatırımlar, 2010 yılı Mart ayı itibarıyla yıllık bazda 5 milyar ABD doları seviyesine gerilemiştir.

Doğrudan yatırımlar (milyar ABD doları)

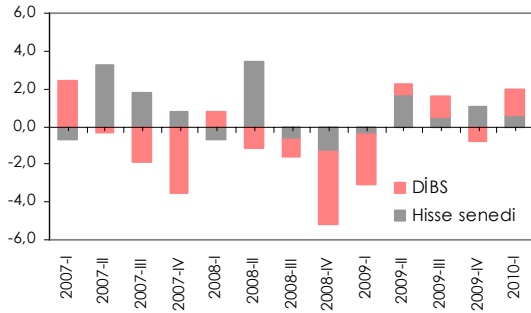
Kaynak: TCMB.

2.2 Portföy Yatırımları

26. Küresel finans kriziyle birlikte 2008 yılının ikinci yarısından itibaren yüksek düzeyde çıkış gösteren portföy kaynaklı sermaye akımları, 2009 yılının ikinci çeyreğinden itibaren dalgalı bir seyir izlemiş ve söz konusu eğilim 2010 yılı ilk çeyreğinde de devam etmiştir. Bu dönemde net bazda hisse senedi ve DİBS kaynaklı giriş gözlenmiştir. Güncel veriler, menkul kıymet kaynaklı girişlerin Nisan ayında devam ettiğine, Mayıs ayında ise DİBS piyasasında yurt dışı yerleşik alımları sürerken hisse senedi piyasasında satış ağırlıklı olduklarına işaret etmektedir.

Yabancıların menkul kıymet yatırımları

(milyar ABD doları)

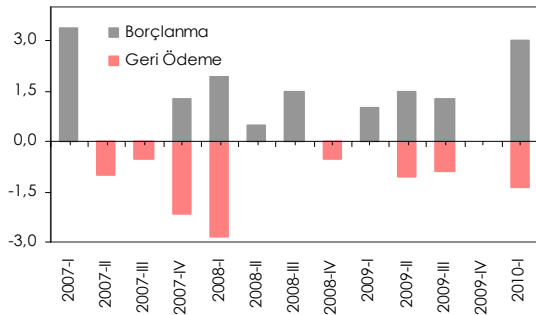

Kaynak: TCMB.

27. Hazine, Ocak ve Mart aylarında gerçekleşen tahvil ihraçları yoluyla yılın ilk çeyreğinde 3 milyar ABD doları borçlanmış, 1,4 milyar ABD doları geri ödeme yapmıştır.

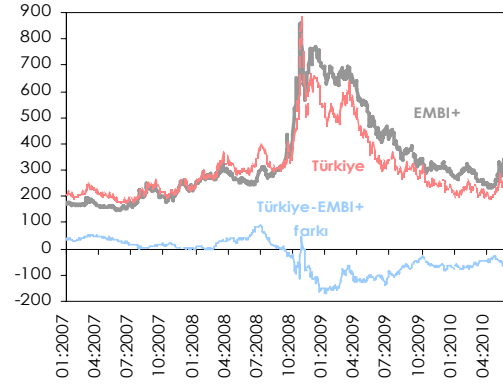
Genel Hükümet tahvil ihraçları

(milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

28. 2010 yılı ilk çeyreği sonlarına doğru küresel risk iştahında gözlenen artış ve gelişmiş ülke devlet tahvillerinin getirilerinin düşük düzeylerde seyretmeye devam etmesi, gelişmekte olan ülkelerin finansal varlıklarına olan talebi artırmıştır. Buna paralel olarak, Gelişmekte Olan Ülkeler Tahvil Endeksi (EMBI+) bu dönemde düşüş eğilimine girmiştir. Ancak, Mayıs ayı başından itibaren Avrupa'da kamu borçlarına ilişkin kaygıların derinleşerek uluslararası risk iştahında bozulmaya neden olması gelişmekte olan ülkelerin risk priminin yeniden yükselmesine neden olmuştur. Kriz sürecinin genelinde olduğu gibi, bu dönemde de Türkiye'nin risk primi diğer gelişmekte olan ülkeler ortalamasına kıyasla daha olumlu seyretmiştir.

İkincil Piyasa Getiri Farkları ve Türkiye'nin**Görel Durumu** (baz puan)

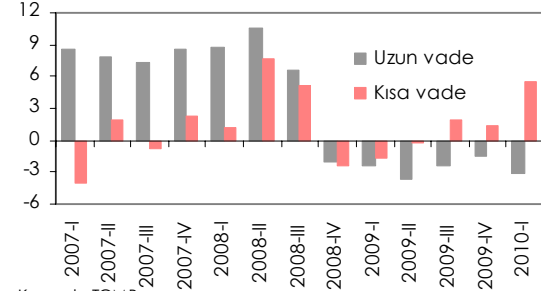
Kaynak: JPMorgan.

2.3 Kredi ve Mevduatlar

29. Son yıllarda özel sektör kaynaklı uzun vadeli kredi kullanımındaki artış sonucunda yüksek düzeylere çıkan uzun vadeli sermaye girişleri, küresel krizin etkisiyle 2008 yılının son çeyreğinden itibaren yerini çıkışa bırakmıştır. Kısa vadeli sermaye hareketleri ise 2009 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren giriş yönlü olmuştur. 2010 yılı ilk çeyreğinde ise yurt dışı yerleşiklerin bankalardaki mevduatındaki artışa bağlı kısa vadeli girişlerin arttığı gözlenmiştir.

Uzun ve kısa vadeli sermaye hareketleri

(milyar ABD doları, net)

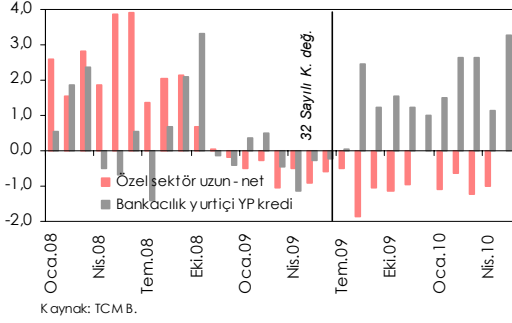
Kaynak: TCMB.

Not: Doğrudan ve portföy yatırımı ile IMF kredileri ve bankaların döviz varlıkları hariç.

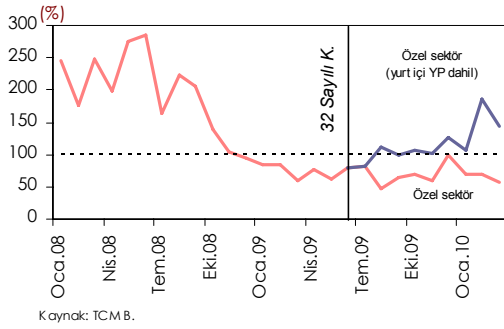
30. Uluslararası kredi piyasalarının daralmasıyla 2008 yılının son çeyreğinden itibaren özel sektörün dış borç çevirme oranları hızla gerilemiş, 2009 yılının ardından 2010 yılının ilk çeyreğinde de özel sektör net kredi geri ödeyicisi konumunda olmuştur. Ancak, bu gelişmede 32 Sayılı Karar'da Haziran ayında yapılan değişiklikle birlikte özel sektörün yurt içi bankalardan döviz kredisi kullanma imkânlarının artırılmasının da etkili olduğu düşünülmektedir. Bankacılık sektörünün yurt içine açtığı yabancı para cinsinden kredilerdeki gelişim bu görüşü destekler niteliktedir. Özel

sektörün borç çevirme oranının, bankacılık sektörünün yurt içinde açtığı söz konusu kredilerle birlikte değerlendirildiğinde, 2009 yılı Ağustos ayından itibaren yüzde 100 dolaylarında gerçekleştiği, son aylarda ise yüzde 100'ün belirgin olarak üzerine çıktığı gözlenmektedir.

Özel Sektör Net Uzun Vadeli Kredi Kullanımı ve Bankaların Yurt İçi YP Kredileri (milyar ABD doları)

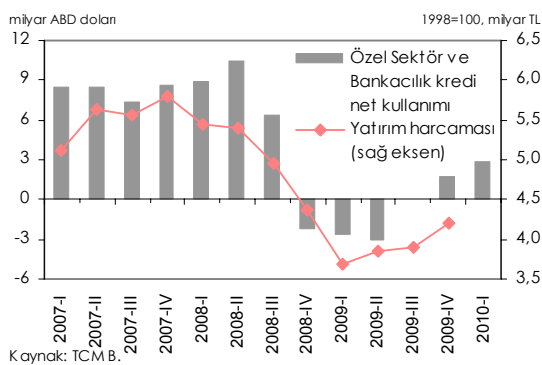

Özel Sektör Uzun Vadeli Dış Borç Çevirme Oranı (%)

31. Bankalar uzun vadeli kredilerde 2009 yılı Eylül ayından itibaren net kullanıcı olmuş ancak, 2010 yılı ilk çeyreğinde yeniden net ödeyici konuma geçmiştir. Kısa vadeli kredilerde ise, son aylarda bankaların borç çevirme oranı yaklaşık yüzde 100 civarında olmuştur.

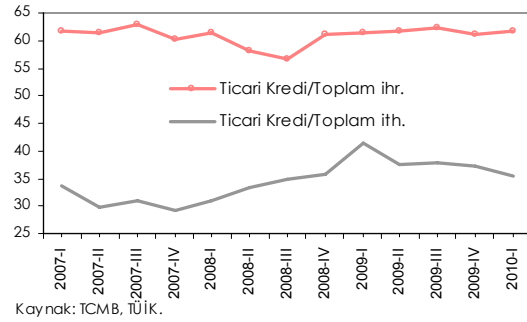
Uzun vadeli net kredi kullanımı ve özel sektör yatırım harcamaları (12-aylık birikimli, 32 Sayılı Karar etkisi dahil)

32. Finansman imkânlarının azalmasıyla 2008 yılı son çeyreğinden itibaren ihracatçıların performanslarını sürdürmek

için vadeli satışlarını artırdıkları, ithalatçıların da benzer şekilde vadeli alıma yöneldikleri görülmektedir. İhracat esnasında açılan ticari kredilerin payının son dönemde yatay bir seyir izlediği, ancak, 2009 yılında yüksek seyreden ithalatta kullanılan ticari kredilerin payının 2010 yılı ilk çeyreğinde bir miktar gerilediği gözlenmektedir.

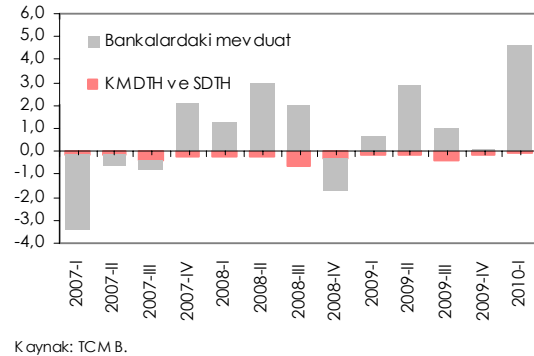
Ticari kredilerin İthalat ve İhracata Oranı (%)

33. Yurt dışında çalışan işçilerin Merkez Bankasında açtıkları uzun vadeli kredi mektuplu döviz tevdiat hesapları (KMDTH) ile süper döviz hesaplarından (SDH) 2003 yılı Nisan ayından bu yana gözlenen çıkış 2009 yılından itibaren azalarak devam etmiştir. Kısa vadeli hesaplarda da, 2004 yılının ikinci çeyreğinde başlayan çıkışlar sürmektedir.

34. Finansal piyasalarda iyimserliğin artmasıyla 2009 yılının Mart ayından itibaren yurt dışı yerleşiklerin yurt içi bankalardaki mevduatında artış gözlenmiştir. 2010 yılı Şubat ve Mart aylarında söz konusu mevduatlardaki artış hızlanmış, yılın ilk çeyreğinde 5,1 milyar ABD doları artış göstermiştir.

Merkez Bankası ve Bankalardaki Mevduat (milyar ABD doları)

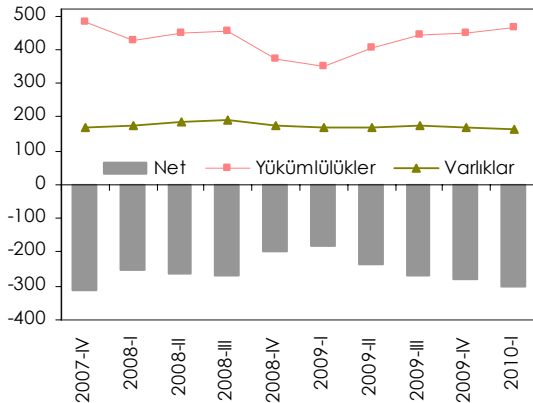

III. Uluslararası Yatırım Pozisyonu

35. Türkiye'de yerleşiklerin yurt dışındaki varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin belli bir tarih itibarıyla stok değerini gösteren uluslararası yatırım pozisyonuna göre, 2010 yılı Mart ayı itibarıyla yurt dışı varlık stoku 162,8 milyar ABD doları, yurt dışına yükümlülük stoku ise 464 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2009 yılı sonu ile karşılaştırıldığında, varlık stoku 4,9 milyar ABD doları azalmış, yükümlülük stoku ise özellikle Türkiye'deki varlık fiyatlarının toparlanması sonucunda 16,5 milyar ABD doları artmıştır.

Uluslararası Yatırım Pozisyonu

(milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

Yurt dışındaki varlık stokunun 73,6 milyar ABD doları Merkez Bankası rezervi, 58,3 milyar ABD doları Bankalar ve diğer sektörün mevduatı, kalan 30,9 milyar ABD doları ise açılan krediler, doğrudan ve portföy yatırımları ile diğer varlıklardan oluşmuştur. Toplam varlık stokundaki 4,9 milyar ABD dolarlık azalışın 3,6 milyar ABD doları bankaların mevduatlarından, 1,2 milyar ABD doları Merkez Bankası rezervlerinden kaynaklanmıştır.

36. Yurt dışına doğrudan yatırımların 2010 yılı Ocak-Mart döneminde sürmesi neficesinde yurt dışındaki doğrudan yatırım stoku bu dönemde 0,2 milyar ABD doları

artarak 14,8 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. 1,8 milyar ABD doları olan ve çoğunluğu bono ve tahvillerden oluşan portföy yatırım stokunda ise bir değişim olmamıştır.

37. 2010 yılı Mart ayı itibarıyla yükümlülük stokunun 183 milyar ABD dolarlık kısmını ticari ve diğer krediler, 146,2 milyar ABD dolarını Türkiye'deki doğrudan yatırımlar oluşturmuştur. Yarıya yakınına hisse senedinin oluşturduğu portföy yatırım stoku 96,5 milyar ABD doları, mevduat ve diğer yatırımlar stoku ise 38,3 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

38. 2010 yılı Mart ayında yurt içine doğrudan yatırım stoku 2009 yılı sonuna göre 13,9 milyar ABD doları artış göstermiştir. Söz konusu dönemde gerçekleştirilen doğrudan yatırımların düşük düzeyi dikkate alındığında, söz konusu artışın şirketlerin piyasa değerinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Benzer şekilde, 2009 sonunda 47,2 milyar ABD doları olan yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi stoku, yılın ilk üç ayındaki 0,6 milyar ABD dolarlık yeni yatırıma karşın değer artışının katkısıyla 3,7 milyar ABD doları yükselmiştir. Mart ayı itibarıyla yurt dışı yerleşiklerin DİBS stoku 22,5 milyar ABD doları, Hazine'nin ihraç ettiği tahvil stoku ise 23,1 milyar ABD doları seviyesinde olmuştur.

39. Genel hükümetin dış kredi borç stoku Mart ayı itibarıyla 34,1 milyar ABD doları olmuştur. Söz konusu borcun 7,9 milyar ABD doları SDR tahsisatı hariç olmak üzere Uluslararası Para Fonu (IMF) kredilerinden, kalan tutar ise Dünya Bankası başta olmak üzere diğer uluslararası kuruluşlara olan borçlardan oluşmaktadır. Bankaların dış kredi borcu Mart ayı itibarıyla 34,4 milyar ABD doları olmuştur. Söz konusu tutarın 27,9 milyar ABD dolarlık kısmı uzun vadeli niteliktedir. Diğer sektörlerin kullandığı dış kredilerin stoku ise 92,1 milyar ABD dolarlık kısmı uzun vadeli olmak üzere 93,3 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

40. Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'deki mevduatları 2009 yılı sonunda 32,5 milyar ABD dolarından 2010 yılı Mart ayı itibarıyla 36,9 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Söz konusu artış bankalardaki mevduatlardan kaynaklanmış, yurt dışında yerleşik Türk vatandaşların Merkez Bankasındaki mevduatları ise bu dönemde 0,8 milyar ABD doları gerilemiştir.

IV. Ek Tablolar

CARI İŞLEMLER (milyon ABD doları)

	Cari İşlemler										
	Net	Dış Ticaret				Hizmetler		Gelir		Transferler	
	Net	İhracat (FOB)	Bavul Ticareti	İthalat (CIF)	Net	Turizm Geliri	Net	Faiz Gideri	Net	İşçi Gelirleri	
(yıllık)											
2006	-32193	-41057	85535	6408	-139576	13612	16853	-6656	-6322	1908	1111
2007	-38311	-46795	107272	6002	-170063	13344	18487	-7103	-7477	2243	1209
2008	-41946	-53021	132028	6200	-201964	17121	21951	-8159	-8477	2113	1431
2009	-13961	-24894	102130	4783	-140921	16305	21250	-7671	-7256	2299	934
(üç aylık)											
2009 I	-1979	-1266	24478	1124	-28882	911	2467	-2080	-1903	456	204
II	-5407	-6815	23245	1291	-33490	3157	4243	-2214	-2019	465	211
III	-2031	-9420	25361	1085	-38137	8720	9527	-1815	-1656	484	277
IV	-4544	-7393	29046	1283	-40412	3517	5013	-1562	-1678	894	242
2010 I	-9890	-8461	26197	1446	-38340	517	2413	-2251	-1507	305	182
(aylık)											
2009 Nis	-1583	-1470	7562	393	-10121	591	1021	-803	-672	99	72
May	-1735	-2552	7348	476	-10868	1160	1444	-503	-656	160	74
Haz	-2089	-2793	8335	422	-12501	1406	1778	-908	-691	206	65
Tem	-456	-2754	9057	323	-12838	2639	2907	-478	-477	137	80
Ağu	-593	-3896	7823	446	-12814	3658	3814	-519	-553	164	102
Eyl	-982	-2770	8481	316	-12485	2423	2806	-818	-626	183	95
Eki	376	-1327	10090	475	-12784	2040	2466	-465	-511	128	83
Kas	-1744	-2602	8903	404	-12617	966	1442	-432	-488	324	84
Ara	-3176	-3464	10053	404	-15011	511	1105	-665	-679	442	75
2010 Oca	-2928	-2619	7869	406	-11545	176	735	-591	-454	106	60
Şub	-2676	-2277	8345	457	-11778	105	721	-607	-484	103	58
Mar	-4286	-3565	9983	583	-15017	236	957	-1053	-569	96	64
(on iki aylık)											
2009 Nis	-27940	-38567	119565	5807	-173900	16963	21610	-8405	-8458	2069	1239
May	-24845	-35731	114435	5780	-165462	16858	21362	-8040	-8442	2068	1200
Haz	-21389	-32218	110999	5761	-158486	16639	21192	-7937	-8359	2127	1172
Tem	-17807	-28598	107461	5594	-150767	16681	21045	-7916	-8275	2026	1100
Ağu	-15363	-26130	104237	5336	-144330	16551	20864	-7796	-8103	2012	1090
Eyl	-15382	-25457	99925	5075	-138930	16161	20731	-7922	-8020	1836	1055
Eki	-12566	-22740	100292	4954	-136772	16130	20935	-7763	-7725	1807	991
Kas	-13863	-24067	99799	4795	-137315	16135	21107	-7921	-7490	1990	971
Ara	-13961	-24894	102130	4783	-140921	16305	21250	-7671	-7256	2299	934
2010 Oca	-16396	-27133	102113	4848	-143184	16375	21186	-7808	-7138	2170	930
Şub	-18765	-29754	102023	4955	-145887	16138	21185	-7328	-7047	2179	923
Mar	-21872	-32089	103849	5105	-150379	15911	21196	-7842	-6860	2148	912

Kaynak: TCMB.

SERMAYE ve FINANS HESAPLARI (milyon ABD doları)

Sermaye ve Finans Hesapları															
Net	Doğrudan Yatırımlar		Portföy Yatırımları				Diğer Yatırımlar								
	Net	Varlıklar	Net	Varlıklar	Yükümlülükler		Net	Bankaların Döviz Varlıkları	Net	Yükümlülükler				Mevduat	
					Hisse Senetleri	Borç Senetleri				Ticari Krediler	Genel Hük.	Bankalar	Diğer Sekt.	Merkez B.	Bankalar
(yıllık)															
2006	32064	19261	7373	-4029	1939	9463	11544	-10293	24981	674	-5223	5814	18812	-1268	5890
2007	36692	19941	717	-2063	5138	-2358	24066	-3526	28919	4231	-3901	5609	25951	-1450	-1873
2008	36305	15720	-5046	-1276	716	-4486	24574	-9065	35509	1565	3443	3017	23678	-1791	5178
2009	9274	6332	196	-2742	2827	111	2857	6055	-7336	-1122	929	-4129	-9544	-901	5488
(üç aylık)															
2009 I	-3423	2098	-3142	-1061	-438	-1643	-3657	454	-4758	-806	-335	-2447	-1750	-176	743
II	4048	1454	2738	35	1662	1041	-3296	-569	-3341	-794	-284	-2687	-2254	-166	2669
III	3149	1880	1181	-825	532	1474	3852	3704	-166	-159	1581	-1236	-3308	-421	1626
IV	5500	900	-581	-891	1071	-761	5958	2466	929	637	-33	2241	-2232	-138	450
2010 I	8026	1066	2632	-948	578	3002	5219	2805	2333	-215	435	-425	-2698	-36	5263
(aylık)															
2009 Nis	2115	739	875	307	841	-273	-2291	-286	-2434	-32	-77	-1276	-682	-53	-347
May	818	513	2735	-610	662	2683	-874	826	-1982	-397	-103	-1753	-872	-48	1137
Haz	1115	202	-872	338	159	-1369	-131	-1109	1075	-365	-104	342	-700	-65	1879
Tem	927	649	1277	-426	52	1651	52	-110	815	21	960	-169	-401	-129	433
Ağu	1157	842	725	-280	563	442	2331	1924	-36	36	494	-574	-1738	-196	479
Eyl	1065	389	-821	-119	-83	-619	1469	1890	-945	-216	127	-493	-1169	-96	714
Eki	942	526	-50	-274	291	-67	490	1947	-1733	174	-98	-140	-1161	-76	-461
Kas	2101	334	124	-521	141	504	1124	-401	122	241	-104	202	-1047	-31	875
Ara	2457	40	-655	-96	639	-1198	4344	920	2540	222	169	2179	-24	-31	36
2010 Oca	1077	404	1958	-1409	410	2957	-541	1648	-3015	-460	342	-1051	-987	-8	-848
Şub	2362	424	-2172	374	-202	-2344	2393	57	1942	-406	18	35	-537	-12	2839
Mar	4587	238	2846	87	370	2389	3367	1100	3406	651	75	591	-1174	-16	3272
(on iki aylık)															
2009 Nis	20401	14020	-3862	-1423	1699	-4138	5942	-10082	12352	-1384	3289	-3615	12217	-1586	3007
May	14968	12696	-3482	-2565	854	-1771	3272	-3556	750	-2889	-352	-5316	7173	-1523	3238
Haz	7403	10721	-7100	-1957	-832	-4311	-2067	-3244	-4580	-4660	-213	-5222	2420	-1475	4145
Tem	3500	9975	-6708	-2276	-1359	-3073	-4862	-700	-10627	-5654	37	-7023	435	-1372	2524
Ağu	2231	9967	-4765	-2587	214	-2392	-7334	482	-13357	-6026	765	-9012	-3350	-1236	3689
Eyl	2603	9194	-4733	-1663	391	-3461	-7777	-483	-16360	-5558	999	-9293	-6749	-1147	3443
Eki	4841	7896	-2	-1947	2047	-102	-7444	5187	-16932	-3858	1293	-10627	-8462	-1051	3828
Kas	7586	7315	1018	-2648	2444	1222	-5305	2557	-12566	-2102	1271	-8000	-9885	-980	5189
Ara	9274	6332	196	-2742	2827	111	2857	6055	-7336	-1122	929	-4129	-9544	-901	5488
2010 Oca	10686	5718	2995	-3439	3341	3093	3200	8303	-9483	-1098	1395	-4972	-10123	-840	4212
Şub	15267	5652	2722	-2761	3470	2013	5851	6967	-6060	-1314	1297	-4173	-10398	-797	7380
Mar	20723	5300	5970	-2629	3843	4756	11733	8406	-245	-531	1699	-2107	-10492	-761	10008

Kaynak: TCMB.

İHRACAT ENDEKSLERİ

Birim Değer Endeksi (2003=100, Yıllık % Değişim)

	2007				2007	2008				2008	2009				2009	2010
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		
Toplam	9,0	9,4	12,4	20,0	13,1	20,7	23,6	24,3	-4,5	16,0	-19,0	-22,4	-21,1	-0,1	-16,6	9,4
Sermaye Mali	12,4	10,3	11,3	17,3	13,0	16,0	17,1	12,5	-3,2	10,8	-7,0	-9,1	-5,9	5,2	-5,0	0,1
Ara Mali	14,3	14,0	11,8	16,7	14,3	21,8	27,7	36,6	-1,2	22,0	-20,1	-29,3	-31,6	-6,8	-23,5	7,9
Tüketim Mali	3,2	4,1	12,6	23,0	11,4	20,8	21,0	13,3	-8,6	10,4	-14,8	-16,0	-10,1	7,8	-8,4	8,1
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):																
Tarım ve Hayvancılık	-3,9	3,9	25,2	43,5	20,4	22,6	20,5	-3,5	-18,3	-2,0	-12,4	-16,9	14,5	12,4	2,9	15,0
Gıda Ürünleri ve İçecek	-1,3	3,5	21,1	39,4	16,5	46,0	44,2	26,7	-3,5	24,6	-19,5	-23,5	-19,1	-3,8	-16,2	2,9
Tekstil Ürünleri	7,7	7,8	10,6	14,7	10,3	11,9	12,2	7,9	-7,6	5,7	-11,6	-13,7	-9,8	3,9	-7,9	4,8
Giyim Eşyası	0,3	0,9	12,2	17,3	7,4	19,8	19,3	9,1	-9,9	10,0	-15,4	-18,3	-10,3	6,5	-10,5	4,1
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	-5,2	5,2	7,4	49,8	15,6	62,0	60,4	67,8	-24,7	35,5	-44,5	-48,0	-44,2	13,1	-33,8	51,8
Kimyasal Madde ve Ürünler	8,3	7,5	7,7	12,8	9,0	17,1	18,8	19,9	4,6	15,2	-8,9	-13,5	-11,5	-0,3	-8,6	6,3
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	9,5	8,8	12,8	17,8	11,9	17,8	17,4	15,3	1,3	12,9	-7,5	-9,9	-11,9	-1,3	-7,8	-0,7
Metallik Olmayan Diğer Mineral Ürünler	4,9	5,9	9,1	12,7	8,3	14,5	20,8	12,5	-5,1	10,8	-12,7	-21,6	-16,6	-3,8	-14,6	-0,3
Ana Metal Sanayi	24,1	26,4	13,0	12,2	18,7	27,2	41,4	79,5	8,0	43,0	-29,4	-46,7	-54,8	-20,8	-42,4	9,6
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	17,5	14,0	12,3	13,7	14,8	18,1	21,0	24,4	4,6	16,4	-7,6	-16,2	-21,1	-6,3	-13,3	-2,2
Makine ve Teçhizat	12,4	13,5	13,3	17,7	14,4	16,5	17,5	13,9	-4,5	10,3	-10,6	-13,8	-9,0	4,0	-7,5	3,3
Elektrikli Makina ve Cihazlar	19,9	13,9	11,1	13,2	14,0	17,1	18,0	12,5	-2,1	10,9	-12,6	-15,9	-12,2	2,9	-9,8	5,2
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	-12,9	-15,2	-4,8	5,4	-5,5	16,7	18,0	9,5	-4,9	8,3	-22,1	-13,1	0,5	14,1	-5,5	25,1
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	9,7	4,3	7,5	12,6	8,5	13,0	14,3	9,6	-5,1	8,4	-9,2	-8,4	-4,7	5,5	-5,0	3,3

Kaynak: TÜİK.

Miktar Endeksi (2003=100, Yıllık % Değişim)

	2007				2007	2008				2008	2009				2009	2010
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		
Toplam	14,4	13,5	10,8	7,4	11,1	18,3	9,1	9,8	-9,1	6,2	-8,8	-15,9	-11,8	8,5	-7,2	-2,3
Sermaye Mali	39,1	25,5	34,5	27,8	31,2	23,6	25,2	16,1	-20,6	9,8	-40,8	-38,1	-33,1	-0,5	-30,0	15,6
Ara Mali	14,9	15,9	13,9	13,5	14,5	29,4	14,5	15,1	-3,3	12,4	0,7	-14,8	-11,7	10,0	-4,0	-12,0
Tüketim Mali	10,6	7,7	3,0	-2,5	4,2	4,7	-2,7	0,4	-11,8	-2,4	-16,2	-9,4	-3,9	8,7	-5,5	14,0
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):																
Tarım ve Hayvancılık	12,7	-16,8	-18,8	-12,1	-10,6	-14,8	0,8	14,5	17,5	7,7	18,3	17,0	6,6	4,8	7,7	8,3
Gıda Ürünleri ve İçecek	9,7	1,5	7,1	-5,5	2,4	-7,8	-4,0	4,6	8,5	0,7	15,2	21,0	2,2	2,9	9,3	0,6
Tekstil Ürünleri	9,0	6,4	6,1	2,3	5,8	7,9	1,1	-0,4	-10,2	-0,9	-21,6	-13,1	-7,8	9,0	-8,3	16,7
Giyim Eşyası	13,5	18,6	3,0	-2,2	8,0	-2,9	-15,9	-9,5	-15,8	-11,4	-14,6	-5,7	-12,0	7,4	-6,7	8,3
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	23,1	19,1	21,7	34,9	25,2	23,5	8,4	24,3	-9,9	9,8	-48,2	-25,0	-11,4	-15,6	-25,2	45,6
Kimyasal Madde ve Ürünler	10,4	5,6	5,3	6,8	7,0	12,7	13,6	14,9	-12,0	6,9	-22,2	-11,1	-8,8	23,2	-5,8	42,4
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	27,4	22,0	12,5	6,5	16,6	9,3	10,1	14,8	-5,9	7,1	-19,0	-13,5	-9,6	13,7	-7,9	27,7
Metallik Olmayan Diğer Mineral Ürünler	10,6	10,7	12,1	15,9	12,3	13,3	30,9	15,3	-0,1	14,9	-2,1	-7,4	4,6	15,9	2,1	17,1
Ana Metal Sanayi	5,9	16,9	6,1	17,2	11,4	77,8	23,0	24,5	12,4	28,0	53,6	-8,9	-15,6	7,1	16,3	-54,3
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	12,8	18,8	8,7	7,2	10,8	20,9	21,4	13,1	-8,4	11,7	-18,8	-19,0	-4,6	19,4	-6,8	16,6
Makine ve Teçhizat	27,0	20,3	14,8	8,8	16,8	16,6	14,4	13,8	-2,3	10,6	-15,4	-16,5	-13,4	4,9	-10,7	9,1
Elektrikli Makina ve Cihazlar	37,4	33,9	25,9	18,7	27,8	16,0	12,0	13,8	-3,4	9,2	-12,8	-16,6	-14,5	9,6	-8,6	10,3
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	-14,6	-10,5	13,9	-4,7	-5,1	-13,0	-16,9	-30,1	-30,0	-23,8	-21,7	-20,9	4,8	-9,8	-10,5	-10,4
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	26,1	24,8	21,0	23,0	23,6	34,9	16,8	12,1	-37,1	4,9	-50,6	-43,1	-27,8	26,4	-29,9	50,3

Kaynak: TÜİK.

İTHALAT ENDEKSLERİ

Birim Değer Endeksi (2003=100, Yıllık % Değişim)

	2007				2007	2008				2008	2009				2009	2010
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		
Toplam	8,3	7,2	7,0	15,7	9,8	22,8	28,5	29,6	2,3	20,6	-16,8	-27,1	-25,9	-7,1	-20,1	7,8
Sermaye Malı	5,8	5,1	5,1	10,4	6,8	9,9	7,4	5,4	-7,3	3,5	-9,3	-14,6	-4,3	5,6	-6,4	2,2
Ara Malı	9,9	8,0	7,8	17,2	10,8	26,8	35,5	37,7	6,6	26,5	-18,5	-31,5	-31,5	-12,2	-24,4	8,8
Tüketim Malı	4,3	6,4	4,5	12,7	7,8	16,3	14,6	12,9	-5,8	8,8	-12,3	-11,5	-8,5	7,1	-6,9	6,3
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):																
Ham Petrol ve Doğal Gaz	-1,3	-3,3	1,9	27,2	6,1	50,3	66,1	57,5	11,4	45,4	-24,9	-44,7	-42,7	-21,1	-34,6	10,3
Gıda Ürünleri ve İçecek	11,0	19,6	19,2	29,9	20,5	35,4	39,6	33,2	8,4	28,3	-12,8	-21,0	-22,5	-10,6	-16,4	3,1
Tekstil Ürünleri	5,6	3,5	2,9	5,2	4,2	7,5	8,2	5,5	-0,9	5,0	-2,2	-2,9	-3,9	1,0	-2,3	3,1
Giyim Eşyası	16,2	18,4	14,0	14,8	15,5	18,5	12,2	9,4	1,8	12,8	-9,2	-8,9	-4,8	-2,5	-7,3	0,6
Kağıt ürünleri	11,3	8,3	8,4	11,8	9,9	12,2	13,4	11,8	0,8	9,5	-11,5	-21,0	-23,2	-11,8	-17,4	-2,1
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	-3,9	5,1	6,9	40,4	12,4	58,3	64,0	61,7	-7,0	40,2	-46,6	-52,7	-47,3	-14,9	-41,9	45,4
Kimyasal Madde ve Ürünler	6,3	7,0	8,1	12,5	8,6	19,0	19,5	21,9	1,8	15,3	-23,1	-25,2	-26,9	-12,1	-22,3	11,1
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	9,7	7,1	6,2	14,5	9,6	14,2	15,6	12,7	-2,8	9,7	-5,2	-9,9	-5,3	6,8	-3,6	3,3
Ana Metal Sanayi	26,0	16,5	11,5	15,3	16,3	20,3	28,7	38,4	7,3	24,5	-20,3	-33,0	-33,4	-11,9	-25,6	17,4
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	11,1	2,3	1,3	8,7	6,4	13,1	16,4	12,4	-3,3	8,6	-4,1	-5,6	-3,3	10,7	-1,9	-2,6
Makine ve Teçhizat	7,5	1,0	2,4	9,8	5,3	10,2	14,1	11,4	-4,4	7,4	-6,6	-11,2	-6,0	6,4	-6,5	-0,6
Elektrikli Makina ve Cihazlar	-4,2	-2,2	6,2	12,4	3,5	10,5	11,0	1,9	-10,3	3,0	-12,8	-13,0	-4,7	7,1	-6,3	4,8
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	5,3	13,7	4,0	12,1	8,7	12,8	1,1	8,6	3,2	5,1	4,6	-8,9	11,8	9,2	9,2	6,0
Tıbbi ve Optik aletler	3,3	7,4	16,0	2,0	7,3	0,4	3,1	-4,0	-14,3	-4,3	-8,4	-14,7	-7,0	3,8	-7,3	2,6
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	8,7	6,9	5,1	10,1	8,6	12,8	12,2	7,5	-8,1	5,6	-6,2	-8,0	-0,9	12,1	-1,4	-0,8
Atık ve hurdalar (toptan ve perakende)	31,4	32,4	20,0	25,6	26,2	40,2	64,7	102,4	-0,2	56,2	-34,2	-55,7	-58,9	-13,8	-46,2	20,4

Kaynak: TÜİK.

Miktar Endeksi (2003=100, Yıllık % Değişim)

	2007				2007	2008				2008	2009				2009	2010
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		
Toplam	10,1	8,3	16,2	16,6	12,8	13,7	4,7	0,4	-22,3	-1,5	-29,4	-18,9	-10,7	13,1	-12,7	22,6
Sermaye Malı	-0,5	9,0	20,5	25,2	14,2	24,0	4,3	2,0	-19,1	0,1	-30,5	-16,9	-19,4	-5,6	-18,2	20,9
Ara Malı	14,6	10,2	15,4	13,5	13,3	10,1	3,4	-0,2	-24,2	-2,9	-30,9	-20,9	-10,1	16,9	-13,4	23,0
Tüketim Malı	-4,0	-7,2	17,0	31,3	8,5	25,6	17,7	3,5	-16,5	5,6	-20,7	-8,3	-3,9	20,8	-3,7	28,7
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):																
Ham Petrol ve Doğal Gaz	19,3	5,7	2,9	1,0	6,9	2,4	1,7	6,9	-15,2	-1,8	-24,7	-23,9	-20,5	-8,4	-19,5	-1,3
Gıda Ürünleri ve İçecek	-4,3	-18,3	-14,9	4,5	-9,4	24,0	6,1	15,7	-3,5	10,2	-13,8	5,7	-12,1	-6,2	-7,7	-1,1
Tekstil Ürünleri	17,7	27,9	19,9	20,7	21,6	7,4	-7,9	-11,6	-21,4	-8,9	-38,3	-27,4	-5,4	26,1	-12,7	51,0
Giyim Eşyası	24,5	9,7	30,4	23,2	22,6	32,6	36,6	24,4	16,9	24,2	5,2	-5,0	-11,0	9,8	0,1	7,0
Kağıt ürünleri	5,3	15,5	15,9	8,3	11,4	10,5	-1,9	-7,3	-10,7	-2,8	-25,5	-0,9	6,8	24,5	0,6	43,7
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	9,2	0,0	21,7	29,5	14,7	5,5	21,3	-7,1	-4,1	4,0	18,7	24,7	40,0	39,7	30,0	11,1
Kimyasal Madde ve Ürünler	10,4	13,0	12,6	11,9	12,0	9,5	3,6	-0,5	-16,6	-0,9	-16,8	-9,6	9,0	29,5	1,8	26,4
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	6,0	6,6	16,1	16,4	11,1	19,0	7,4	-1,3	-18,4	1,0	-41,2	-26,3	-13,5	12,7	-18,6	48,5
Ana Metal Sanayi	19,4	9,7	29,4	13,2	18,0	11,0	-2,5	-0,4	-42,9	-7,8	-52,1	-40,4	-33,4	23,3	-32,6	35,7
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	1,5	8,8	9,0	19,4	9,1	30,1	22,3	13,3	-7,5	14,0	-30,2	-25,4	-26,2	-13,8	-23,5	35,5
Makine ve Teçhizat	7,9	14,0	14,5	22,3	14,8	13,0	-5,1	-8,0	-25,2	-7,4	-32,0	-22,9	-25,0	-8,7	-21,2	15,5
Elektrikli Makina ve Cihazlar	7,0	33,3	28,3	25,8	23,7	45,2	15,8	7,1	-5,9	13,0	-25,7	-7,4	3,5	14,5	-3,9	36,1
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	4,2	7,4	22,2	8,7	10,7	9,7	-4,6	-20,9	-34,0	-13,0	-46,0	-8,5	-14,0	12,1	-20,3	32,1
Tıbbi ve Optik aletler	-2,6	5,1	7,8	28,7	10,0	41,4	23,0	23,7	-3,0	19,5	-26,3	-17,0	-16,9	8,7	-12,6	29,5
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	-10,8	-11,4	9,9	38,4	5,5	28,0	15,4	0,1	-38,2	-2,7	-56,8	-34,2	-22,5	3,0	-29,6	68,5
Atık ve hurdalar (toptan ve perakende)	45,9	14,1	0,3	11,9	17,1	2,2	19,7	13,1	-30,7	0,8	-41,3	-25,7	12,4	36,5	-10,5	31,1

Kaynak: TÜİK.

İhracat (milyon ABD doları)

Ocak-Mart dönemi itibarıyla

	2009	2010	Değişim		Katkı		İhracat payı		Endeksler (% artış)	
			%	%	\$	2009	2010	fiyat	miktar	
Toplam	24478	26197	7,0						9,4	-2,3
Sermaye Mali	2406	2782	15,6	1,5	376	9,8	10,6	0,1	15,6	
Ara Mali	13354	12677	-5,1	-2,8	-677	54,6	48,4	7,9	-12,0	
Tüketim Mali	8598	10625	23,6	8,3	2027	35,1	40,6	8,1	14,0	
Diğer	120	113	-6,0	0,0	-7	0,5	0,4	-	-	
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):										
Motorlu Kara Taşıtı ve Römorklar	2.513	3.902	55,3	5,7	1389	10,3	14,9	3,3	50,3	
Ana Metal Sanayi	6.194	3.102	-49,9	-12,6	-3092	25,3	11,8	9,6	-54,3	
Giyim Eşyası	2.341	2.638	12,7	1,2	297	9,6	10,1	4,1	8,3	
Tekstil Ürünleri	1.967	2.408	22,4	1,8	440	8,0	9,2	4,8	16,7	
Makine ve Teçhizat	1.762	1.984	12,6	0,9	222	7,2	7,6	3,3	9,1	
Gıda Ürünleri ve İçecek	1.423	1.471	3,4	0,2	49	5,8	5,6	2,9	0,6	
Kimyasal Madde ve Ürünler	819	1.241	51,5	1,7	422	3,3	4,7	6,3	42,4	
Metal Eşya Sanayi (Makine ve Teçhizatı Hariç)	970	1.105	14,0	0,6	136	4,0	4,2	-2,2	16,6	
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	836	1.063	27,1	0,9	227	3,4	4,1	-0,7	27,7	
Elektrikli Makina ve Cihazlar	893	1.036	16,1	0,6	144	3,6	4,0	5,2	10,3	
Rafine Edilmiş Petrol,Kok Köm., ve Nükleer Yak.	459	1.014	120,9	2,3	555	1,9	3,9	51,8	45,6	
Metallik Olmayan Diğer Mineral Ürünler	800	934	16,8	0,5	134	3,3	3,6	-0,3	17,1	
Mobilya	584	763	30,7	0,7	179	2,4	2,9	18,1	10,6	
Radyo, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	356	420	17,9	0,3	64	1,5	1,6	25,1	-10,4	
Diğer Ulaşım Araçları	524	360	-31,2	-0,7	-163	2,1	1,4	-	-	

Kaynak: TÜİK.

İhracat – Ülke Dağılımı (milyon ABD doları)

Ocak-Mart itibarıyla

	2009		2010		Katkı		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	% Değişim	%	\$
Toplam	24478		26197		7,0		
Avrupa Birliği Ülkeleri (27)	9931	40,6	12556	47,9	26,4	10,7	2625
Diğer Ülkeler	14096	57,6	13150	50,2	-6,7	-3,9	-945
Avrupa (A.B Hariç)	4380	17,9	2433	9,3	-44,4	-8,0	-1947
Kuzey Afrika	1050	4,3	477	1,8	-54,6	-2,3	-573
Yakın ve Orta Doğu	4454	18,2	5023	19,2	12,8	2,3	569
Diğer Asya	1138	4,7	1997	7,6	75,5	3,5	859
Diğer	3073	12,6	3219	12,3	4,8	0,6	146
Türkiye Serbest Bölgeleri	451	1,8	491	1,9	8,7	0,2	39
Seçilmiş Ülkeler (İlk 20)							
Almanya	2250	9,2	2620	10,0	16,4	1,5	369
İtalya	1281	5,2	1752	6,7	36,8	1,9	471
Fransa	1185	4,8	1641	6,3	38,5	1,9	456
İngiltere	1062	4,3	1531	5,8	44,2	1,9	469
Irak	1289	5,3	1257	4,8	-2,5	-0,1	-33
Rusya Federasyonu	727	3,0	907	3,5	24,9	0,7	181
İspanya	548	2,2	852	3,3	55,4	1,2	304
A.B.D.	738	3,0	825	3,2	11,9	0,4	88
B.A.E.	699	2,9	746	2,8	6,7	0,2	47
Mısır	698	2,8	633	2,4	-9,3	-0,3	-65
Romanya	451	1,8	601	2,3	33,2	0,6	150
İran	442	1,8	598	2,3	35,2	0,6	156
Hollanda	546	2,2	575	2,2	5,4	0,1	30
İsrail	355	1,4	526	2,0	48,2	0,7	171
Suudi Arabistan	359	1,5	512	2,0	42,6	0,6	153
Belçika	412	1,7	489	1,9	18,6	0,3	77
Libya	397	1,6	459	1,8	15,6	0,3	62
Çin	197	0,8	456	1,7	131,9	1,1	259
İsviçre	2811	11,5	450	1,7	-84,0	-9,6	-2360
Suriye	333	1,4	418	1,6	25,3	0,3	84

Kaynak: TÜİK.

İthalat

(milyon ABD doları)

Ocak-Mart dönemi itibarıyla

	2009	2010	Değişim		Katkı	İthalat payı		Endeksler (% artış)	
			%	%		2009	2010	fiyat	miktar
Toplam	28882	38340	32,7					7,8	22,6
Sermaye Mali	4365	5409	23,9	3,6	1044	15,1	14,1	2,2	20,9
Ara Mali	20594	27730	34,7	24,7	7137	71,3	72,3	8,8	23,0
Tüketim Mali	3691	5059	37,1	4,7	1368	12,8	13,2	6,3	28,7
Diğer	232	142	-38,8	-0,3	-90	0,8	0,4	-	-
Önemli Fasıllar (ISIC Rev.3'e göre):									
Kimyasal Madde ve Ürünler	4306	6049	40,5	6,0	1743	14,9	15,8	11,1	26,4
Hampetrol ve Doğalgaz	4292	4790	11,6	1,7	498	14,9	12,5	10,3	-1,3
Ana Metal Sanayi	2390	3827	60,1	5,0	1437	8,3	10,0	17,4	35,7
Makine ve Teçhizat	2661	3056	14,8	1,4	395	9,2	8,0	-0,6	15,5
Rafine edilmiş petrol, Kok köm., nükl. Yak.	1761	2842	61,4	3,7	1082	6,1	7,4	10,3	11,1
Motorsuz Kara Taşıtı ve Römorklar	1672	2806	67,9	3,9	1134	5,8	7,3	-0,8	68,5
Elektrikli Makina ve Cihazlar	1276	1839	44,1	1,9	562	4,4	4,8	4,8	36,1
Tarım ve Hayvancılık	1028	1537	49,5	1,8	509	3,6	4,0	14,2	30,8
Atık ve hurdalar	827	1305	57,8	1,7	478	2,9	3,4	20,4	31,1
Tekstil Ürünleri	802	1248	55,7	1,5	447	2,8	3,3	3,1	51,0
Radio, TV, Haberleşme Teçhizatı ve Cih.	884	1243	40,6	1,2	359	3,1	3,2	6,0	32,1
Tıbbi ve Optik aletler	641	851	32,9	0,7	211	2,2	2,2	2,6	29,5
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	486	747	53,9	0,9	262	1,7	1,9	3,3	48,5
Metal Eşya Sanayi (Mak. & Teçh. hariç)	535	708	32,2	0,6	172	1,9	1,8	-2,6	35,5
Kağıt ve Kağıt Ürünleri	495	696	40,6	0,7	201	1,7	1,8	-2,1	43,7
Gıda Ürünleri ve İçecek	678	691	2,0	0,0	13	2,3	1,8	3,1	-1,1
Büro, Muhasebe ve Bilgi İşleme Makinaları	461	678	47,0	0,8	217	1,6	1,8	8,8	35,2
Maden Kömürü, Linyit ve Turb	880	593	-32,7	-1,0	-287	3,0	1,5	-37,4	7,6
Diğer Ulaşım Araçları	679	547	-19,4	-0,5	-132	2,4	1,4	-	-
Mobilya	486	541	11,3	0,2	55	1,7	1,4	1,0	10,2
Giyim Eşyası	456	490	7,6	0,1	35	1,6	1,3	0,6	7,0

Kaynak: TÜİK.

İthalat - Ülke Dağılımı

(milyon ABD doları)

Ocak-Mart itibarıyla

	2009		2010		Katkı		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	% Değişim	%	
Toplam	28882		38340		32,7		
Avrupa Birliği Ülkeleri (27)	10866	37,6	14962	39,0	37,7	14,2	4096
Diğer Ülkeler	17872	61,9	23171	60,4	29,6	18,3	5299
Avrupa (A.B Hariç)	5648	19,6	6899	18,0	22,2	4,3	1252
Kuzey Afrika	962	3,3	1034	2,7	7,5	0,3	72
Yakın ve Orta Doğu	1988	6,9	2959	7,7	48,8	3,4	970
Diğer Asya	5667	19,6	8502	22,2	50,0	9,8	2834
Diğer	3607	12,5	3778	9,9	4,7	0,6	171
Türkiye Serbest Bölgeleri	144	0,5	208	0,5	44,1	0,2	64
Seçilmiş Ülkeler (İlk 20)							
Rusya Federasyonu	4.414	15,3	5.132	13,4	16,3	2,5	718
Çin	2.495	8,6	3.636	9,5	45,7	4,0	1.141
Almanya	2.896	10,0	3.476	9,1	20,0	2,0	580
A.B.D.	1.949	6,7	2.161	5,6	10,9	0,7	212
İtalya	1.395	4,8	2.140	5,6	53,4	2,6	745
Fransa	1.222	4,2	1.747	4,6	43,0	1,8	526
İran	754	2,6	1.382	3,6	83,3	2,2	628
İngiltere	663	2,3	982	2,6	48,0	1,1	319
İspanya	633	2,2	976	2,5	54,3	1,2	344
Ukrayna	699	2,4	900	2,3	28,8	0,7	201
Güney Kore	572	2,0	821	2,1	43,5	0,9	249
Romanya	395	1,4	741	1,9	87,8	1,2	347
Belçika	436	1,5	698	1,8	60,2	0,9	262
Japonya	610	2,1	685	1,8	12,3	0,3	75
Hindistan	371	1,3	655	1,7	76,4	1,0	284
Hollanda	485	1,7	641	1,7	32,1	0,5	156
Cezayir	681	2,4	632	1,6	-7,2	-0,2	-49
Polonya	303	1,0	522	1,4	72,4	0,8	219
Kazakistan	176	0,6	515	1,3	193,1	1,2	339
İsviçre	297	1,0	445	1,2	50,0	0,5	148

Kaynak: TÜİK.

Hizmetler Hesabı (milyon ABD doları)

	2009				2009	2010 I
	I	II	III	IV		
Hizmetler hesabı	911	3157	8720	3517	16305	517
Toplam gelir	4707	6924	13050	8348	33029	4589
Toplam gider	-3796	-3767	-4330	-4831	-16724	-4072
Taşımacılık	-263	363	635	299	1034	-270
Gelir	1243	1725	2328	2283	7579	1370
Gider	-1506	-1362	-1693	-1984	-6545	-1640
Turizm	1570	3306	8430	3797	17103	1423
Gelir	2467	4243	9527	5013	21250	2413
Gider	-897	-937	-1097	-1216	-4147	-990
İnşaat hizm.	280	251	256	303	1090	209
Finansal hizm.	-19	-65	-145	-133	-362	-52
Gelir	131	109	131	93	464	116
Gider	-150	-174	-276	-226	-826	-168
Diğer Hizmetler	-657	-698	-456	-749	-2560	-793
Gelir	586	596	808	656	2646	481
Gider	-1243	-1294	-1264	-1405	-5206	-1274

Kaynak: TCMB.

Turizm İstatistikleri

	2009				2009	2010 I
	I	II	III	IV		
Turizm Gelirleri (milyon ABD doları)	2467	4244	9526	5013	21249	2413
Çıkış yapan yabancı ziyaretçiler (bin kişi)	2943	6981	11571	5853	27348	3107
ortalama harcama (bin ABD doları)	608	501	608	603	580	559
Çıkış yapan vatandaş ziyaretçiler (bin kişi)	693	761	2128	1075	4658	645
ortalama harcama (bin ABD doları)	975	984	1168	1382	1158	1048
Turizm Giderleri (milyon ABD doları)	-897	-937	-1097	-1216	-4146	-990
Giriş yapan vatandaş ziyaretçiler (bin kişi)	1203	1267	1524	1568	5561	1294
ortalama harcama (bin ABD doları)	-746	-739	-720	-775	-745	-765

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Gelir Hesabı (milyon ABD doları)

	2009				2009	2010 I
	I	II	III	IV		
Gelir Hesabı	-2080	-2214	-1815	-1562	-7671	-2251
Ücret Ödemeleri (net)	-23	-26	-27	-29	-105	-27
Yatırım Geliri (net)	-2057	-2188	-1788	-1533	-7566	-2224
Toplam gelir	1650	1262	1350	866	5128	1307
Toplam gider	-3707	-3450	-3138	-2399	-12694	-3531
Doğrudan Yatırımlar	-484	-896	-479	-403	-2262	-593
Gelir	65	108	1	8	182	114
Gider	-549	-1004	-480	-411	-2444	-707
Portföy Yatırımları	-293	312	1	247	267	-342
Gelir	962	739	1003	557	3261	975
Gider	-1255	-427	-1002	-310	-2994	-1317
Diğer Yatırımlar	-1280	-1604	-1310	-1377	-5571	-1289
Faiz geliri	623	415	346	301	1685	218
Faiz gideri	-1903	-2019	-1656	-1678	-7256	-1507
Uzun vade	-1734	-1866	-1528	-1588	-6716	-1442
Merkez Bankası	-71	-74	-52	-69	-266	-65
Genel Hükümet	-295	-334	-201	-296	-1126	-332
Bankalar	-332	-208	-230	-162	-932	-202
Diğer Sektör	-1036	-1250	-1045	-1061	-4392	-843
Kısa vade	-169	-153	-128	-90	-540	-65

Kaynak: TCMB.

Dış finansman ihtiyacı ve finansman kaynakları
(milyar ABD doları)

	2009				2009	2010
	I	II	III	IV		I
I. Cari İşlemler Dengesi	-2,0	-5,4	-2,0	-4,5	-14,0	-9,9
II. Sermaye Hareketleri (net)	-5,8	0,3	2,6	0,3	-2,7	6,1
Doğrudan Yatırımlar (net)	2,1	1,5	1,9	0,9	6,3	1,1
Portföy Yatırımları (net)	-3,1	2,7	1,2	-0,6	0,2	2,6
Kredi Kullanımı	-5,4	-6,6	-3,4	-0,4	-15,8	-2,8
Mevduat	0,6	2,5	1,2	0,3	4,6	5,2
Diğer	0,0	0,2	1,8	0,0	1,9	0,0
Rezerv Değişimi (- artış)	2,4	3,8	0,6	5,2	12,0	1,9
Bankaların Döviz Varlıkları	0,5	-0,6	3,7	2,5	6,1	2,8
Resmi Rezervler	1,3	3,2	-3,8	-0,8	-0,1	-0,9
Diğer Döviz Varlıkları	0,7	1,2	0,6	3,5	6,0	0,0
III. Net Hata Noksan	5,4	1,4	-1,1	-1,0	4,7	1,9

Kaynak: TCMB.

Uluslararası Yatırım Pozisyonu
(milyar ABD doları)

	2009				2010
	I	II	III	IV	I
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-181,0	-236,6	-270,6	-279,8	-301,2
Varlıklar	169,4	169,8	172,3	167,7	162,8
Yurtdışında doğrudan yatırımlar	13,7	14,2	14,4	14,6	14,8
Portföy yatırımları	2,1	1,7	1,7	1,8	1,8
Diğer yatırımlar	83,1	84,6	81,6	76,4	72,5
Ticari krediler	8,3	8,6	8,9	10,0	9,8
Krediler	1,7	2,0	2,0	2,0	2,0
Mevduatlar	70,7	71,7	68,3	61,9	58,3
Bankalar	38,7	40,2	37,1	34,4	30,8
Diğer Sektör	32,0	31,5	31,2	27,5	27,5
Diğer varlıklar	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4
Rezerv varlıklar	70,5	69,4	74,6	74,8	73,6
Yükümlülükler	350,4	406,5	443,0	447,5	464,0
Yurtiçinde doğrudan yatırımlar	68,8	107,9	129,0	132,3	146,2
Portföy yatırımları	59,0	75,4	88,5	91,2	96,5
Hisse senetleri	19,1	31,8	43,2	47,2	50,9
DİBS	15,9	19,4	21,8	21,1	22,5
Hazine Tahvilleri	24,0	24,1	23,5	22,9	23,1
Diğer yatırımlar	222,6	223,2	225,4	224,1	221,3
Ticari krediler	21,4	21,1	21,1	21,7	21,1
Krediler	172,5	171,5	170,2	168,4	161,9
Genel Hükümet	32,0	32,7	35,1	34,8	34,1
Bankalar - Uzun vade	28,9	28,6	28,8	29,1	27,9
Bankalar - Kısa vade	7,6	6,1	4,9	6,5	6,6
Diğer Sektör - Uzun vade	102,6	102,9	100,2	97,0	92,1
Diğer Sektör - Kısa vade	1,5	1,2	1,2	1,0	1,2
Merkez Bankası'ndaki mevduat	13,0	13,6	13,6	13,3	12,5
Bankalardaki mevduat	15,6	17,1	18,9	19,2	24,3
Diğer yükümlülükler	0,0	0,0	1,5	1,5	1,5

Kaynak: TCMB.